

A1.17 Gotowanie i pieczenie

- Ingredienti di base per cucinare
- Esprimere obblighi

Mąka	<i>(farina)</i>	Olej	<i>(olio)</i>
Jajko	<i>(uovo)</i>	Litr	<i>(litro)</i>
Mięso	<i>(carne)</i>	Gram	<i>(grammo)</i>
Ziemniaki	<i>(patate)</i>	Kilogram	<i>(chilogrammo)</i>
Czosnek	<i>(aglio)</i>	Gotować	<i>(cuocere)</i>
Cebula	<i>(cipolla)</i>	Kroić	<i>(tagliare)</i>
Sól	<i>(sale)</i>	Przepis	<i>(ricetta)</i>
Pieprz	<i>(pepe)</i>	Domowy	<i>(casalingo)</i>
Cukier	<i>(zucchero)</i>	Gotowy	<i>(pronto)</i>

1. Dialogo: „Kocham gotować” – jeden z najpopularniejszych kanałów kulinarnych na polskim YouTube (QR: Audio)

- Czesław:** Wczoraj zrobiłem pierogi. *(Ieri ho preparato i pierogi.)*
- Celina:** Ooo, serio? Sam je robiłeś? *(Oh, davvero? Li hai fatti tu?)*
- Czesław:** No jasne. *(Certo.)*
- Celina:** Z czym były? *(Di cosa erano ripieni?)*
- Czesław:** Z ziemniakami i białym serem. Trochę cebuli, trochę czosnku — klasyka. *(Di patate e formaggio bianco. Un po' di cipolla, un po' d'aglio — il classico.)*
- Celina:** Haha, brzmi dobrze. A ciasto? *(Haha, suona bene. E la pasta?)*
- Czesław:** Normalne: mąka, jajko, sól i odrobina oleju. *(Normale: farina, uovo, sale e un po' d'olio.)*
- Celina:** Dużo roboty? *(Molto lavoro?)*
- Czesław:** No, trochę. W sumie pięć godzin. *(Beh, un po'. In tutto cinque ore.)*
- Celina:** O! To bardzo długo. *(Oh! È parecchio.)*
- Czesław:** Trochę się nie wyspałem, ale było warto. *(Ho dormito un po' poco, ma ne è valsa la pena.)*

- Z czym były pierogi Czesława? *(Di cosa erano i pierogi di Czesław?)*
 - Z ziemniakami i białym serem.
 - Z cebulą i solą.
 - Z cukrem i mąką.
 - Z mięsem i pieprzem.
- Ile czasu zajęło Czesławowi robienie pierogów? *(Quanto tempo ha impiegato Czesław a fare i pierogi?)*
 - Pięć godzin.
 - Jedna godzina.
 - Dwie godziny.
 - Pięć minut.

1-a 2-a

2. Grammatica: Esprimere la necessità con "trzeba"

„Trzeba” è una forma impersonale che esprime la necessità, l'obbligo o il dovere di svolgere un'azione.

Forma (Forma)

Przykład (Esempio)

trzeba + bezokolicznik (trzeba + infinito)

Trzeba iść do biura (Bisogna andare in ufficio)

nie trzeba + bezokolicznik (nie trzeba + infinito)

Nie trzeba płacić. (Non bisogna pagare.)

- Do zupy _____ dodać sól i pieprz. (Per la zuppa bisogna aggiungere sale e pepe.)
a. trzebaś b. trzeba c. trzebać d. trzebaś
- Na sałatkę _____ kupować mięsa. (Per l'insalata non è necessario comprare carne.)
a. nie potrzebuje b. nie trzeba c. nie trzemba d. nie trzeba kupuje
- Przed gotowaniem _____ umyć ziemniaki. (Prima di cucinare bisogna lavare le patate.)
a. trzebać b. trzeba c. trzebać d. muszę
- Do ciasta trzeba _____ kilogram mąki i trzy jajka. (Per l'impasto bisogna prendere un chilo di farina e tre uova.)
a. weź b. wziąć c. wziąłem d. wziąć

1. trzeba 2. nie trzeba 3. trzeba 4. wziąć

3.Esercizi

1. Abbina ogni inizio con la sua corretta conclusione.

1. Dziś wieczorem gotuję zupę	a. dodawać cukru ani pieprzu.
2. Do naleśników trzeba dodać	b. mąkę, jajko i mleko.
3. Na obiad gotuję mięso	c. i kroję cebulę oraz czosnek.
4. W tym przepisie nie trzeba	d. ziemniaki w osolonej wodzie.

1-c: Stasera preparo la zuppa e taglio la cipolla e l'aglio. **2-b:** Per i crepes bisogna aggiungere farina, un uovo e il latte. **3-d:** A pranzo cucino la carne e le patate in acqua salata. **4-a:** In questa ricetta non è necessario aggiungere né zucche

2. Ricetta per il pranzo in azienda (QR: Audio)

Compila gli spazi vuoti: domowy, trzeba, mięso, mąkę, czosnku, ziemniakami, sól, pieprz, cebulę

W piątek w biurze przygotowujemy (1) _____ obiad. Gotujemy prostą zupę i pieczemy (2) _____ z (3) _____. Najpierw (4) _____ iść do sklepu. Kupujemy 1 kilogram ziemniaków, pół kilograma mięsa, jedną (5) _____, dwa ząbki (6) _____, (7) _____, (8) _____ i (9) _____.

W kuchni w pracy jedna osoba kroji cebulę i czosnek, druga gotuje ziemniaki. Potem trzeba dodać sól i pieprz. Mięso smażymy na oleju. Na koniec trzeba zrobić mały sos: trochę mąki, woda, sól i pieprz. Obiad jest prosty, ale smaczny. Koledzy z pracy mówią, że domowy obiad jest lepszy niż gotowy fast food.

Venerdi in ufficio prepariamo un pranzo fatto in casa. Cuciniamo una zuppa semplice e arrostitiamo della carne con le patate. Prima bisogna andare al negozio. Compriamo 1 chilogrammo di patate, mezzo chilo di carne, una cipolla, due spicchi d'aglio, farina, sale e pepe.

In cucina, al lavoro, una persona taglia la cipolla e l'aglio, un'altra lessa le patate. Poi bisogna aggiungere sale e pepe. Friggiamo la carne nell'olio. Infine bisogna preparare una piccola salsa: un po' di farina, acqua, sale e pepe. Il pranzo è semplice, ma gustoso. I colleghi dicono che un pranzo fatto in casa è migliore del fast food già pronto.

(1) domowy, (2) mięso, (3) ziemniakami, (4) trzeba, (5) cebulę, (6) czosnku, (7) mąkę, (8) sól, (9) pieprz

3. Ascolta i frammenti audio e scegli la soluzione corretta. (QR: Audio)

1. Co jest konieczne, żeby zrobić ten chleb? (Cosa è necessario per fare questo pane?)
a. Trzeba kroić cebulę i czosnek.	b. Trzeba użyć mąki i soli.
c. Trzeba smażyć mięso na oleju.	
2. Czego nie ma obowiązku dodawać do zupy? (Cosa non è obbligatorio aggiungere alla zuppa?)
a. Czosnku, bo żona go nie chce.	b. Ziemniaków, bo są już w zupie.
c. Cebuli, bo jest za ostra.	

1-b 2-a

4. Scegli la soluzione corretta

1. W domu trzeba _____ zupę powoli. *(A casa bisogna cuocere la zuppa lentamente.)*
a. gotują b. gotujesz c. gotować d. gotuję
 2. Wieczorem _____ ziemniaki, bo jutro trzeba *(La sera cucino le patate, perché domani*
zrobić sałatkę. *bisogna preparare l'insalata.)*
a. gotujesz b. gotować c. gotują d. gotuję
 3. W tym przepisie trzeba _____ makaron tylko *(In questa ricetta la pasta va cotta solo per*
pięć minut. *cinque minuti.)*
a. gotujesz b. gotować c. gotujecie d. gotuję
1. gotować 2. gotuję 3. gotować

5. Role play - dialoghi (QR: Audio)

a. Planowanie domowego obiadu

- Anna (żona):** *Marek, dziś mam czas, chcę ugotować prosty, domowy obiad.*
(Marek, oggi ho tempo, vorrei preparare una cena semplice e casalinga.)
- Marek (mąż):** *Super, może zupa z ziemniakami, cebulą i czosnkiem?*
(Perfetto, che ne dici di una zuppa con patate, cipolla e aglio?)
- Anna (żona):** *Dobrze, mamy w domu ziemniaki, cebulę, olej, sól i pieprz, ale nie mamy*
mięsa.
(Va bene, abbiamo in casa patate, cipolla, olio, sale e pepe, ma non abbiamo carne.)
- Marek (mąż):** *To nie problem, możemy zrobić zupę bez mięsa, ale potrzebujemy litr mleka*
do zabielenia.
(Non è un problema: possiamo fare una zuppa senza carne, però ci serve un litro di latte
per renderla cremosa.)

1. Co Anna chce ugotować na obiad?
-

b. Zakupy do przepisu na ciasto

- Klient:** *Dzień dobry, mam przepis na domowe ciasto i muszę kupić mąkę, jajka i cukier.*
(Buongiorno, ho una ricetta per una torta fatta in casa e devo comprare farina, uova e zucchero.)
- Sprzedawczyni:** *Dzień dobry, do ciasta często bierzemy kilogram mąki i pół kilograma cukru.*
(Buongiorno: per la torta di solito si prende un chilo di farina e mezzo chilo di zucchero.)
- Klient:** *Dobrze, poproszę kilogram mąki i pół kilograma cukru, jajka już mam w domu.*
(Va bene, prendo un chilo di farina e mezzo chilo di zucchero; le uova le ho già a casa.)
- Sprzedawczyni:** *W porządku, a czy chce pan też olej? Często jest potrzebny do pieczenia.*
(Va bene, vuole anche dell'olio? Spesso serve per la preparazione.)

1. Jakie trzy składniki do ciasta wymienia klient?
-

6. Esercitatevi in coppia o con il vostro insegnante. (QR: IA+)

1. Jesteś w biurze. Kolega prosi o prosty przepis na domowy obiad. Powiedz, co gotujesz i jakie są podstawowe składniki w przepisie. (Użyj: przepis, domowy, mięso / ziemniaki)

2. Jesteś w sklepie spożywczym. Chcesz upiec ciasto i nie widzisz produktu na półce. Zapytaj sprzedawcę, gdzie jest potrzebny składnik. (Użyj: mąka, cukier, przepraszam)

7. Scrittura: WhatsApp (QR: IA+)

Cześć! Tu Ania

Robimy dziś wieczorem pierogi u mnie. Ja mam **mąkę** i **jajka**, ale nie mam **cebuli** ani **ziemniaków**. Możesz kupić te rzeczy po pracy?

Trzeba też wziąć **sól** i trochę **oleju**. Napisz, o której chcesz być i czy wolisz pierogi z **mięsem** czy z **ziemniakami**.

Scrivi una risposta appropriata: *Mogę kupić... / O której mam być? / Trzeba jeszcze...*

Verbi importanti

Gotować (cucinare)

Czas teraźniejszy

ja	gotuję
ty	gotujesz
on/ona/ono	gotuje
my	gotujemy
wy	gotujecie
oni/one	gotują